

transcendat, ut humano intellectui sit penitus ignotus. Atque ideo dictus est, se ipsum a nobis rapuisse. Ignis igitur, quatenus sui natura est calor, entibus omnibus dat ut sint: eisque essentiam, et vitam largitur. At hæc ipsa, a Deo esse, iam est demonstratum. Et sic Deus, ignis dicitur. Ergo dictum verissime est.

“Ab uno igne, omnia esse progenita”. Nihil enim hic ignis significat aliud, quam summi Dei virtutem illam, infinitam, omnipotentem, per quam entia omnia sunt ab eo creata. Et de illo uti de proprio fonte educta. Igne nimirum hoc procreatore, et rerum generatore, in suum profundum prius sparso. Deinde in ministras suas mentes, atque animos consperso, et distributo, omnia sunt a Deo, igne uno, progenita, et vivendi viribus donata. Ideoque a Zoroastre eodem, ignis hic ζωηφόρον, et ζωηφοριον, vitifer, et vitam ferens, et ζήδωρον, vivido num est appellatus. Igitur, a summo Opifice, per mentem per segenitam, per mentem secundam, per Ideas, per Dei ministros Hecaten, Synocheas, Teletarchas, per animum mundanum, per cœlos omnes, per mundum hunc Hylæum usque ad terrame centrum, et ultra, calor vitalis, et ignis vitam ferens omnibus, penetrat, et permeat. Namque tametsi, a Divo Paolo dictum sit.

Deus, noster ignis consumens est. Ad Hebræos scribens tunc, ad id retulit, quod in vetere lege, ob eorum peccata, saepe experti fuerant, quando per ignem pœnas luerunt. Et forte sensu aliquo alio, quem Theologis relinquimus. Deus inquam, non est ignis ut hic nostras, comburens omnia. Neque etiam qualis est cœlestis, per radios Solis, ac lumen ad nos protensus. Qui tametsi causa quædam sit generationis rerum nostrati. Sol enim, et homo hominem generant. Et calor qui in anima libus est, elemento respondeat stellarum: attamen si quando diutius nos ferit Sol, res a se genitas etiam consumit. Et ab Hippocrate scitissime est pronunciatum. Idem calor, qui nos constituit, etiam consumit. Sed animi rerum, calor, ignisque, vigor nempe vivificus, quo rebus omnibus, quibus ipse iungitur, vitam tribuit, et animationem, θερμὴ, ψυχοῦσα τὰ πάντα. Calens, animans cuncta: longe est excellentior, et suavior cœlesti, ne dum quovis elementalii. Hi enim, et comburunt, et consumunt. Ille vero animarius, nulli accedit rei, quam non illico vivificet, animet, nutrit, et cætera tribuat munera, quæ animalium, animatarumque rerum sunt propria. Namque elementarium calorum, is qui subterraneus est, superterranei est proles proxima. Hic vero caloris cœlestis est proles, et imago. Cœlestis autem calor, proles et imago est, caloris Empyrei, Empyreus vero, calor et ignis, proles, et imago est, luminis eius, quod universum infinitum spaciū, ostendimus primo replevisse. Huic animus primarius, ac fontanus præsidet. Ipsiusque progenies, et imago, est lumen illud cui blandissimum calorem suum influit Mens secunda. Mens autem hæc, quæ Deus ignis dicta est, a Mente prima, et a patre rerum omnium authore, et fonte, retulit. Non enim calor, subterraneus, aut superterraneus, principium, calorum, et ignium omnium est. Sed hic veluti fex est superiorum, tum eius qui in aqua, tum in ære, et in sole, et in astris, et cœlo est, et ipsius denique Empyrei. Nam quod ante de natura, de cognitione, deque lumine nostratis ostendimus: idem est de calore, atque igne faciendum. Hosce nimirum in suam primissimam ideam, et unitatem per gradus resolvendos. Nam calor qui in terra, in aqua et in mistis est, ab æreo pendent. Hic a cœlesti. Is a Sole, et astris. Hic vero ab empyreio. Empyreus a luminis calore. Hic ab Animatio. Hic ab intellectuali, hic a vitali primario. Hic quoque a primario essentiali. Hic itidem ab Ideali. Qui in Deo habitat, et a Deo patre est derivatus. Ignis igitur, et calor, patris, et ipsius profundi virtus ipsa rerum conditrix omnium est, vivificatrix, servatrix, et perfectrix. Invisibilis sui natura, sed per visibilia lumina per ignem Empyrei cœli, per ignes astrorum ac Solis, et per calorem coelestem, in elementa diffusum, per canales (uti loquitur Zoroaster) usque ad universi centrum propriis quasi vehiculis est devectus, ad vitam omnibus largiendam. Qui quidem calor, et ignis, Deus ille forte est, quem Hermes, Deum ignis et spiritus nuncupavit. Ac forsitan spiritus ille, quem Moses, super aquas ferri dixit: eas nimirum in omnes efformans rerum formas: et per omnia means, omnia fovet, omnia generat, omnia nutrit, omnia